بسم الله الرحمن الرحيم

Mâliku-d Dâr Kıssası

Peygamber sallallâhu alehyi ve sellem'den istiğâsede bulunmak ve kendisinden duâ istemek konusunda delîl olarak ileri sürdükleri bir diğer delîl de Beyâkî'nin ed-Delâil'de ve İbn Ebî Şeybe'nin Hz. Ömer'in hazînedârı Mâliku-d Dâr'dan rivâyet ettikleri hadistir. Bu rivâyette şöyle anlatılmaktadır: "Hz. Ömer döneminde kıtlık oldu. Bir adam Rasulullâh'ın kabrine gelerek 'Yâ Rasulallâh! Ümmetin için yağmur yağmasını dile. Zira helâk olmak üzereler' dedi. Daha sonra Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem rüyasında adama gelerek 'Ömer'e git! Ona selâm söyle! Ona yağmura kavuşacaklarını bildir! Uyanık ol! Uyanık ol! de.' dedi. Adam Ömer radiyallâhu anh'a gelerek rüyasında olanları anlattı. Bunun üzerine Ömer radiyallâhu anh ağladı ve 'Yâ Rabbi acizliğimi sana arzederim' dedi."[1]

Bu Şüphenin Cevâbı

Bu şüphenin birkaç yönden reddedilmesi mümkündür:

1- Ömer radiyallâhu anh'ın hazînedârı olan Mâliku-d Dâr'ın meçhûlu-l hâl olması nedeniyle bu kıssa sübût bulmuş bir kıssa değildir. Çünkü bu zât hadis rivâyeti konusunda tam olarak tanınmamaktadır.[2]

2- Kabre geldiği anlatılan şahsın da kim olduğu bilinmemektedir. Binâenaleyh böyle bir kıssa konusunda kendisine nasıl güvenilebilir? Üstelik kıtlık zamânında istiğfâr ve tevbede bulunmak hakkında vârid olan naslar gereği gerçekleşmiş bulunan icmâ, bu kıssaya muhâliftir.

Kim olduğu bilinmeyen şahsın sahâbî Bilâl b. Hâris el-Müzenî (60/680) radiyallâhu anh olduğu yolunda beyan edilen görüşler sahîh degildir. Çünkü bu konudaki rivâyet, el-Futûh'ta[3] zikredilen Seyf b. Ömer et-Temîmî yoluyla gelmektedir. Bu ziyâdeyi teferrüden rivâyet etmiş olan Seyf b. Ömer ise, muhaddislerin ittifâkı ile zayıf bir râvidir. Hattâ hadis uydurduğu ve zındıklıkla ithâm edildiği de söylenmektedir.[4]

3- Rivâyet sahîh olsa bile ileri sürdükleri görüşler icin delîl olamaz. Çünkü hadiste mezkur şahsın Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'den yağmur duâsı istediğini Ömer radiyallâhu anh'a bildirdiği yer almamaktadır.

4- Söz konusu kıssa, şüphe sahiplerinin kendi aleyhlerine delildir. Çünkü kıssada zikredilen şahıs, Peygamber sallallâhu aleyhi ve sellem'den ümmeti için duâ istediğinde "ben sizin için duâ edeceğim" dememiş; bilakis meşrû' ve sünnet kılmış olduğu bir uygulamayı, yani Allâh'a duâ edip yağmur yağdırmasını dilemeyi emretmiştir.

5- Kıssa, ashâbın uygulamalarına da muhâliftir. Çünkü daha önce de geçtiği üzere Ömer radiyallâhu anh, Abbâs (32/653) radiyallâhu anh'ın duâsı vesîlesiyle yağmur dileğinde bulunurdu. Bu durum da kıssanın münkerliğine delâlet etmektedir.

6- Benzer hallerde yağmur duâsı ile birlikte namaz kılınmasının şer'an (dînen) müstehab kabul edilmesine muhâlefetinden dolayı kıssanın metni de münkerdir.

Müellif: ***Faysal b. Kazzâr el-Câsim***

Eser: ***Tecrîdu-t Tevhîd min Dereni-ş Şirki ve Şubehi-t Tendîd, S. 86-88***

Dipnotlar:

1- *(ZAYFIF ESER): İbn Ebî Şeybe "el-Musannef" (No: 31993); Beyhâkî "Delâilu-n Nübüvve" (7/47); el-Hilâlî "el-İrşâd" (1/313-314). Bk. Taberî "Târîhu-l Ümem ve-l Muluk" (2/508-509); İbn Hacer "Fethu-l Bârî" (2/575).*

2- *Bk. İbn Sa'd "et-Tabakatü-l Kübrâ" (5/8, No: 598); el-Hilâlî "el-İrşâd " (1/313); Münzirî "et-Terğîb ve-t Terhîb" (s. 185, No: 1356); Heysemî "Mecma'u-z Zevâid" (3/125).*

3- *Bk. İbn Hacer "Fethu-l Bârî" (2/575).*

4- *Bk. Zehebî "Mîzânu-l İ'tidâl" (2/255-256, No: 3637); "el-Kâşif" (1/476, No: 2224); İbn Hacer "Tehzîbu-t Tehzîb" (4/268-269, No: 2819); "Takrîbu-t Tehzîb" (s. 428, No: 2739).*

